

Binek araçlar için ayrılacak amortisman miktarı

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	46480499-125[2023/950]-138931
Tarih	22.12.2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Balıkesir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 22.12.2023

Konu : Binek araçlar için ayrılacak amortisman miktarı

İlgi :

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; Şirketinizin ... ve ... faaliyeti ile iştigal ettiği, ... yılına iktisap edilen ve değeri ... TL'yi aşan her bir binek otomobil için 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesi uyarınca ... TL'lik kısmı için ayrılan amortismanın kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alındığı ve ... yılında, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 298 inci maddesi kapsamında söz konusu binek otomobillerin yeniden değerlemeye tabi tutularak aktif değerlerinin artırıldığı belirtilerek, söz konusu binek otomobillere ilişkin ayrılan amortisman tutarlarından gider olarak dikkate alınabilecek kısmın iktisap tarihinde geçerli sınır olan ... TL üzerinden mi devam edeceği yoksa yeniden değerlendirme sonucu ortaya çıkan tutar üzerinden mi gerçekleştirileceği hususunda görüş talep ettiğiniz anlaşılmış olup, konu hakkında Başkanlığımız görüşüne aşağıda yer verilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinde; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 40 ıncı maddesinde ise; *"Safi kazancın tespit edilmesi için, aşağıdaki giderlerin indirilmesi kabul edilir.*

1. Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler; (İhracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık faaliyetlerinde bulunan mükellefler, bu bentte yazılı giderlere ilaveten bu faaliyetlerden döviz olarak elde ettikleri hâsılatın binde beşini aşmamak şartıyla yurt dışındaki bu işlerle ilgili giderlerine karşılık olmak üzere götürü olarak hesapladıkları giderleri de indirebilirler.) (Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ilişkin aylık kira 5.500 Türk lirasına (323 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2023 yılında uygulanmak üzere 17.000 TL) kadarlık kısmı ile binek otomobillerinin iktisabına ilişkin özel

tüketim vergisi ve katma değer vergisi toplamının en fazla 115.000 Türk lirasına (323 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2023 yılında uygulanmak üzere 440.000) kadarlık kısmı gider olarak dikkate alınabilir.

...

7. Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanlar. (İşletmeye dâhil olan gayrimenkulün iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamalar, yapıldığı yılda doğrudan gider yazılabilir.) (Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 135.000 Türk lirasını, (323 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2023 yılında uygulanmak üzere 500.000 TL) söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde, amortismanına tabi tutarı 250.000 Türk lirasını (323 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 2023 yılında uygulanmak üzere 950.000 TL) aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanının en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gider yazılabilir. Bu hükmün uygulanmasında binek otomobilin iktisap edildiği tarihte yürürlükte olan tutar dikkate alınır.)"

hükümleri yer almaktadır.

Konu ile ilgili olarak ayrıntılı açıklamaların yer aldığı 311 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Binek Otomobillere İlişkin Amortisman Giderleri" başlıklı 15 inci maddesinde, "(1) Faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 2020 yılı için 160.000 TL, söz konusu vergilerin tercihen maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde, **amortismanına tabi tutarı 2020 yılı için 300.000 TL'yi aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanının en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gelir ve kurumlar vergisi açısından safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.**

(2) 213 sayılı Kanun hükümlerine göre, aktife girdiği hesap dönemi için ay kesri tam ay sayılmak suretiyle kalan ay süresi kadar amortisman ayrılan ve amortisman ayrılmayan süreye isabet eden bakiye değerleri, itfa süresinin son yılında tamamen yok edilebilen binek otomobiller için aktife alınan yılda gider

konusu yapılamayan amortisman bedellerinin tamamı, itfa süresinin son yılında amortisman esas bedel uygulamasından bağımsız olarak safi kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

(3) Mükelleflerin aktiflerinde yer alan binek otomobiller için amortisman esas bedelden daha fazla tutar üzerinden amortisman ayırmaları halinde, genel hükümlere göre ayrılan amortisman tutarı ile amortisman esas bedel üzerinden ayrılan amortisman tutarı arasındaki fark, kanunen kabul edilmeyen gider sayılarak, o yıla ilişkin gelir veya kurumlar vergisi kazancına ilave edilecektir. Söz konusu binek otomobillerinin mükellefler tarafından satışı halinde ise ilgili yıllarda amortisman ayırma aşamasında kanunen kabul edilmeyen gider olarak kazanca ilave olunan tutarların toplamı mükelleflerce vergiye tabi olmayan gelir olarak dikkate alınacak ve bu tutar, gelir veya kurumlar beyannamesinde "Diğer İndirimler" satırında gösterilmek suretiyle kazanç üzerinden indirim konusu yapılabilecektir..."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 298 inci maddesine 26/10/2021 tarihli ve 31640 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7338 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle eklenen ve 1/1/2022 tarihinde yürürlüğe giren (Ç) fıkrasında, "*Tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri (kollektif, adî komandit ve adî şirketler dâhil, (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamında söz konusu fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın enflasyon düzeltmesi yapanlar ile kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler hariç) A) fıkrasında yer alan enflasyon düzeltmesi yapma şartlarının gerçekleşmediği hesap dönemlerinin sonu itibarıyla, bilançolarına dâhil bulunan amortisman tabi iktisadi kıymetlerini (bu niteliklerini korudukları müddetçe sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilenler hariç) ve bunlar üzerinden ayrılmış olup bilançolarının pasifinde gösterilen amortismanları aşağıda belirtilen şartlar doğrultusunda yeniden değerleyebilirler.*

1. İktisadi kıymetlerin maliyet bedellerine eklenmiş bulunan (iktisadi kıymetlerin aktifleştirildiği hesap dönemine ilişkin olanlar hariç) kur farkları ve kredi faizleri (bunlara isabet eden amortismanlar dâhil) yeniden değerlendirme kapsamına girmez.

2. Yeniden değerlemede, iktisadi kıymetlerin ve bunlara ait amortismanların, bu Kanunda yer alan değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen ve değerlemenin yapılacağı hesap dönemi sonu itibarıyla yasal

defter kayıtlarında yer alan değerleri dikkate alınır. Amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda, yeniden değerlemeye esas alınacak tutar bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

...

4. Yeniden değerlendirme neticesinde iktisadi kıymetlerin değerinde meydana gelen değer artışı, yeniden değerlemeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin her birine isabet eden değer artışı ayrıntılı olarak görünecek şekilde, bilançonun pasifinde özel bir fon hesabında gösterilir. Değer artışı, iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır. Net bilanço aktif değeri, iktisadi kıymetlerin bilançonun aktifinde yazılı değerlerinden, pasifte yazılı amortismanların tenzili suretiyle bulunan değeri ifade eder. İktisadi kıymetler için amortismanın herhangi bir yılda yapılmamış olması durumunda söz konusu değer, bu amortismanlar tam olarak ayrılmış varsayılarak belirlenir.

5. İktisadi kıymetlerini bu fıkra kapsamında yeniden değerlemeye tabi tutan mükellefler bu kıymetlerini, yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerleri üzerinden amortismanına tabi tutmaya devam ederler. Yeniden değerlemeye tabi tutulanların her birine isabet eden değer artışları ile bunların hesap şekilleri amortisman kayıtlarında ayrıntılı olarak gösterilir... "

hükümlerine yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre, Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendine göre, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisinin tercihen maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hâllerde, amortismanına tabi tutarı, iktisap edildiği yıl için belirlenen tutarı aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla belirlenen bu tutara isabet eden kısmının, safi kurum kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Buna göre, ... yılında iktisap edilen binek otomobilleriniz için ayrılan amortisman tutarlarının, her bir binek otomobili için iktisap bedelini geçmemek kaydıyla en fazla ... TL'ye kadarlık kısmı safi kurum

kazancın tespitinde gider olarak dikkate alınabileceğinden, ... yılında iktisap edilen söz konusu binek otomobillerin ... yılında yeniden değerlemeye tabi tutularak değerinin artırılması, gider olarak dikkate alınabilecek amortisman tutarını etkilemeyecektir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026